

Sergio Eslava
Skolpsykolog, PLA
sergio.eslava-leon@trelleborg.se
0410-73 39 75

Bildningsnämnden

Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2022/2023

Sammanfattning

Kvalitetsberättelsen utgör en del av den psykologiska delen av elevhälsans ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9 med ändring t.o.m. HSLF-FS 2020:64).

Den psykologiska delen av elevhälsan ska enligt 2 kap. skollagen (2010:800)

- arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.

Måluppfyllelsen läsåret 2022/2023 bedöms vara god. Samtliga skolpsykologer som arbetar inom bildningsförvaltningen har under läsåret bidragit med psykologisk kompetens genom att kontinuerligt medverka i respektive skolas elevhälsoteam. Skolpsykologerna har genomfört utredningar för att svara på olika pedagogiska frågeställningar. Vid önskad kontakt med exempelvis habilitering, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller inför remiss till logopedmottagning så har skolpsykologerna bidragit med nödvändiga underlag i form av bedömningar. Skolpsykologerna har genomfört psykologiska utredningar som bland annat legat till grund för beslut om skolformstillhörighet. Skolpsykologerna har deltagit i arbetet med att säkerställa att elever mottagna i den anpassade skolan¹ tillhör den denna målgrupp.

Kvalitetsberättelsen återfinns i bildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, sid. 3-7.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse-Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2022/2023 (daterad 2023-08-23)

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslår besluta

¹ Från den 2 juli 2023 har grundsärskolan och gymnasiesärskolan bytt namn till anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers gata 1

Postadress Box 79, 231 21 Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

att godkänna Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2022/2023.

Beslutet skickas till

-

Kvalitetsberättelse för den psykologiska delen av elevhälsan läsåret 2022/2023

Bakgrund

Organisation

I skollagen (2010:800 med ändring t.o.m. SFS 2022:1319) kap 2 § 25 framgår att för eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska det finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun arbetade i början av läsåret 2022/2023 sju skolpsykologer. Sedan januari 2023 är nio skolpsykologer anställda inom bildningsförvaltningen, vilket innebär en skolpsykolog inom varje rektorsområde.

Verksamhetschefen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser har tilldelat uppdraget att vara psykologiskt ledningsansvarig skolpsykolog, PLA, till en av skolpsykologerna.

Skolpsykologerna har regelbundna nätverksmöten och kollegial handledning.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 med ändring t.o.m. HSLF-FS 2020:64

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 med ändring t.o.m. HSLF-FS 2020:64 med tillhörande rutiner är uppdaterad under läsåret.

Verksamhetsplan för läsåret 2023/2024 fastställs av bildningsnämnden på det första sammanträdet för läsåret.

Avvikelserapportering används som ett förbättringsinstrument för att höja patientsäkerheten.

Rutiner revideras och nya upprättas kontinuerligt för att förbättra verksamheten.

Nationellt uppdrag

Hälso- och sjukvårdslagstiftningen utgör ett övergripande regelverk för hur hälso- och sjukvård ska bedrivas för att garantera hela befolkningen en högkvalitativ, kostnadseffektiv och patientsäker vård utifrån den enskildes behov. Skolans skyldighet att bedriva elevhälsa och elevhälsoarbetets inriktning regleras i 2 kap. skollagen (2010:800). Vägledning för elevhälsan 2016 framtagen av Socialstyrelsen och Skolverket är en gemensam vägledning för att stärka elevhälsans arbete och för att bidra till utveckling av likvärdig elevhälsa i hela landet.

Den psykologiska delen av elevhälsan ska enligt 2 kap. skollagen (2010:800)

- arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål
- bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa

Samråd med elevhälsans psykologiska insatser ska enligt 3 kap. skollagen (2010:800) göras vid utredning om särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt.

Socialstyrelsen tog 2013 fram en kunskapssammanställning "Psykologutredning i skolan" som stöd för skolpsykologer i arbetet med psykologutredningar. I förordet till denna finns att läsa: *"Denna rapport diskuterar när det är aktuellt att utföra en psykologutredning, hur en sådan utförs och hur resultaten återförs så att lämpliga åtgärder i största möjliga mån undanröjer hinder för lärandet. I sammanställningen ingår även diskussion om lämpliga metoder."*

Enligt Vägledning för elevhälsan ska elevhälsans psykologiska insats utöver det generella uppdraget

- tillföra psykologisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete
- på rektorns uppdrag genomföra psykologiska utredningar och bedömningar av elever, grupper och organisationer för att bidra med psykologisk kunskap om elevers förutsättningar för lärande och behov av stöd
- ge handledning och konsultation till skolans personal
- bidra med kunskap kring psykiska besvär till exempel ångest och depression, samt med stödjande samtal till elever, vårdnadshavare och pedagoger
- bidra med psykologisk kunskap kring skydds- och riskfaktorer för elevers hälsa, lärande och utveckling, till exempel genom utbildning kring psykisk hälsa och ohälsa
- ta tillvara kunskap om elevernas psykiska hälsa i elevhälsans övriga arbete

Måluppfyllelse och kvalitet utifrån regelverken

Arbeta förebyggande och hälsofrämjande

- Skolpsykologerna tillför psykologisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet. Skolpsykologerna bidrar med psykologisk kunskap kring skydds- och riskfaktorer för elevers hälsa, lärande och utveckling.

Måluppfyllelse:

Samtliga skolpsykologer som arbetar inom bildningsförvaltningen har under 2022/2023 bidragit med psykologisk kompetens genom att kontinuerligt och i möjligaste mån medverka på skolornas elevhälsoteams möte, EHT. Ett kvalitetsmål är att psykologerna ska medverka på samtliga EHT inom rektorsområdet för att tidigt identifiera behov av psykologisk insats. En ökad bemanning bidrar till att öka tillgången till psykologisk kompetens i verksamheten. Sedan januari 2023 finns en anställd skolpsykolog i varje rektorsområde.

Stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

- genom tidig konsultation identifieras behov som kan gynna elevens fortsatta inläring
- att aktivt bistå elever i behov av särskilt stöd

Måluppfyllelse:

Skolpsykologerna bidrar regelbundet med handledning och konsultation till personal inom grundskolan, anpassad grundskola, gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola på uppdrag av rektor/skolans ledning. Syftet är att belysa elevens behov samt att hjälpa pedagoger att hitta strategier och öka förståelsen i arbetet med eleven. Handledning och konsultation ges som regel i mindre grupper (2–8 personer). Skillnaden mellan handledning och konsultation är att konsultation sker som en kortare insats.

Under läsåret 2022/2023 har totalt 77 handlednings- och konsultationsuppdrag genomförts av skolpsykologerna i psykologgruppen, varav 23 av de har varit handledningsuppdrag och 54 har varit konsultationsuppdrag.

Handledning av personal har utförts enskilt eller i grupp och inträffar vanligtvis vid mer än ett tillfälle. Under läsåret 2022/2023 har handledning erbjudits digitalt, genom fysiska träffar och/eller med anpassningar till mindre grupper.

Konsultation gentemot personal med fokus på hälsofrämjande och förebyggande faktorer har genomförts under läsåret 2022/2023.

Skolpsykologerna har genomfört fortbildningsinsatser av olika former, riktade både till personal, elever och vårdnadshavare inom förskola och skola. Under läsåret har 29 fortbildningsinsatser av olika former genomförts av skolpsykologerna.

Skolpsykologerna har inte gjort några orosanmälningar till socialtjänsten under läsåret 2022/2023.

Bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa

- varje elev ska känna sig trygg i samband med sitt möte med skolpsykologen
- Skolpsykologerna bidrar med kunskap kring psykiska besvär samt bidrar med kunskap om elevers psykiska hälsa i elevhälsans övriga arbeten

Måluppfyllelse:

Bra bemötande är viktigt för att eleven ska känna sig trygg och tillitsfull i mötet med skolpsykologerna. Utökningen som har skett av antalet skolpsykologer har ökat möjligheten för skolpsykologerna att synas på skolorna samt vara tillgängliga för eleverna. Genom samtycke från vårdnadshavare/myndig elev har skolpsykologerna möjlighet att vidarebefordra viktig sakkunskap som kan påverka elevens lärande, utveckling och hälsa. Skolpsykologerna arbetar på uppdrag av rektor/biträdande rektor.

Delta i utredningsarbete för elever i behov av särskilt stöd

- vid utredning om särskilt stöd ska samråd med elevhälsan ske om det inte är uppenbart obehövligt
- vid remissförfarandet till andra aktörer bidrar skolpsykologen med utredningar och bedömningar
- skolpsykologerna ska ansvara för den psykologiska utredningen vid skolformsbedömningar

Måluppfyllelse:

I utredningsarbetet har skolpsykologerna deltagit utefter ärendets art. Skolpsykologerna har genomfört utredningar för att svara på olika pedagogiska frågeställningar. Vid önskad kontakt med exempelvis barn- och ungdomshabilitering, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller inför remiss skriven av skolsköterska till logopedmottagning har skolpsykologerna bidragit med underlag i form av bedömningar. Skolpsykologerna har genomfört psykologiska utredningar som legat till grund för bedömningar och beslut om skolformstillhörighet. Skolpsykologerna har deltagit i arbetet med att säkerställa att elever mottagna i den anpassade skolan tillhör denna målgrupp.

Under läsåret har 32 psykologutredningar genomförts. 17 av dessa hade frågeställning intellektuell funktionsnedsättning och samtliga utredningar ledde till diagnos, vilket är en av förutsättningarna för placering i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola.

54 psykologbedömningar har gjorts inför remiss till logopedmottagning under läsåret 2022/2023.

Under läsåret har skolpsykologerna varit involverade som krisstöd vid nio tillfällen på olika skolenheter.

Egenkontroll

Egenkontrollen har omfattat processer och rutiner för journalföring. Rutiner och processer har reviderats och nya har tillskapats där det har varit nödvändigt.

Skolpsykologerna har anmält 2 avvikelser under läsåret 2022/2023.

Samverkan

- skolpsykologerna ska samverka med de aktörer som främjar elevens utveckling

Måluppfyllelse:

Samtliga skolpsykologer har under läsåret 2022/2023 regelbundet deltagit i psykologmöten med kollegial handledning. Samverkan har skett med t.ex. logopedmottagningen och barn- och ungdomshabiliteringen. Samverkan med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har inte fungerat tillfredsställande under läsåret. Anledningen till detta är den ansträngda personalsituationen som fortsatt råder inom BUP Trelleborg.

Skolpsykologerna deltar i ett antal professionsnätverk för erfarenhetsutbyte bland annat kring mottagande i den anpassade skolan, skolpsykologer i södra Skåne, Skånes kompetenscentrum för elever med dyslexi och dyskalkyli (SKED), Youth Aware of Mental health (YAM) och psykologiskt ledningsansvar nätverk (PLA-nätverk).

Kompetensutveckling

Det psykologiska arbetet i skolan omfattar ett mycket brett kunskapsområde och kräver stor kompetens hos den enskilda skolpsykologen. Under höstterminen 2022 erbjöds samtliga skolpsykologer möjligheten att delta på Psifos årliga

kompetensdagar för psykologer i förskola och skola. Samtliga tjänstgörande skolpsykologer har utbildats till instruktörer i YAM. En skolpsykolog har gått specialistkurs i handledning på Lunds universitet. En av skolpsykologerna har under läsåret 2022/2023 gått Acceptance and Commitment Therapy (ACT-grupp) som riktar sig till ungdomar 13-19 år. En av skolpsykologerna har under läsåret 2022/2023 gått utbildning i en metod för att skapa studiero i skolan som heter ”PAX i skolan”.

Samtliga skolpsykologer tar del av de nyheter som finns på Psykologförbundets, Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM:s) och Socialstyrelsens hemsidor.

Förväntad utveckling

Skolpsykologerna kommer att fortsätta arbetet med YAM som riktar sig till elever i årskurs 8 i kommunens skolor. Kunskaper om bland annat, psykisk hälsa, stress och oro, hur man kan stödja sina vänner och hur handlingar påverkar en själv och andra. Psykologerna har också utarbetat ett ”närvaropaket” med föreläsningar med mera som riktar sig både till personal i skolan samt vårdnadshavare.

Sammantaget förväntas detta leda till en kvalitetshöjning av det förebyggande och främjande arbetet för att öka den psykiska hälsan och närvaron i skolan.

Sergio Eslava Leon

Skolpsykolog/Psykologiskt ledningsansvarig skolpsykolog